

Margrethe Vestagers tale ved Radikale Venstres landsmøde

Taler	Dato	Sted
Margrethe Vestager Partileder for Radikale Venstre	15. september 2007	Nyborg

Omstændigheder

I 2007 blev Margrethe Vestager partileder for Radikale Venstre. Hun overtog posten efter Marianne Jelved, der havde siddet som partileder siden 1990.

Egentlig var det forår. Hvidtjørnen var sprunget ud. Men det føltes ikke som forår. Det føltes koldt. Det regnede. Uanset, hvad man mener om målinger, så var de rædsomme, lige efter at Ny Alliance var stiftet. Vi nåede ned på 3,5 pct. Vi mistede også medlemmer af partiet. Ikke i hundredvis, men mange. Medlemmerne af folketingsgruppen talte anonymt med journalister på Christiansborgs gange.

Ikke alene havde vi mistet et medlem af folketingsgruppen og det eneste radikale medlem af Europaparlamentet:

Vi mistede radikale medlemmer af byråd og tillidsfolk. I ved hvad jeg taler om ... i Slagelse, Ringsted og Odense, Sønderborg, Holstebro og Hillerød.

Radikale gik til Alliancen. Mennesker, med gode radikale hverv, som havde høstet stemmer og haft indflydelse i partiet og på radikal politik. Der er blevet diskuteret meget over middagsbordene, kaffen i kopperne og det sene glas rødvin. Der var givetvis nogen, der stillede sig spørgsmålet: Skulle man gå eller blive?

Havde det ikke stået os klart før, så stod det klart efter hovedbestyrelsesmødet den 12. maj: Det var en klar, nøgtern – og også konstruktiv konstatering: Radikale Venstre var i krise.

Hovedbestyrelsen gav os en opgave:

Folketingsgruppen måtte tage hånd om situationen og finde en vej videre for Radikale Venstre.

Marianne og jeg sad ved hendes ovale bord med en kantet diskussion. Hvordan skulle den gribes an? Marianne traf hurtigt en afgørende beslutning: Diskussionen skulle være fordomsfri og åben – uden tabuer. Hun bad mig om at tage ansvaret for processen og tilrettelæggelsen af diskussionen.

Allerede på det tidspunkt stod det klart, at det store, store flertal af radikale enten aldrig havde været et sekund i tvivl eller havde truffet en aktiv beslutning: Vi vil være med!

Udgangspunktet var og er, at vi har brug for alle – uanset hvor man står i partiet: Til højre, til venstre, lidt oppe eller under midten – alle radikale.

Og så skal det kunne mærkes, at vi har brug for alle. Der skulle være mulighed for at være med. Åbenhed og inddragelse var afgørende, konfrontation og fortællelser fører ingen vegne hen.

Derfor fik vi bl.a. en debat på nettet, hvor gruppens medlemmer på skift debatterede med medlemmer. Derfor holdt vi møder med radikale, der er valgt til regioner og kommunalbestyrelser - og selvfølgelig kandidaterne til folketinget. Derfor havde vi en drøftelse på fællesudvalgsdagen.

Og så havde vi selvfølgelig gruppens egne møder ...

... med pink, gule, grønne og orange ”post-its”. Med tavler og flip-overs, som blev tæt beskrevet. Med gruppearbejde og plenumdiskussioner. Med snak over kaffe med og uden mælk. Med indlæg, svar og kommentarer, argumenter, modsigelser, uenigheder og konsensus – der var opsamlinger og foreløbige konklusioner.

Vi var der alle sammen. Og meget kunne man sige om den situation, vi var i - men den gav megen energi, engagement og sammenhold.

Hvad var det for en dagsorden , der blev sat ved alle disse møder mellem radikale? Hvad var ved at ske? Hvad betød det for os? Og hvilke konsekvenser ville vi tage?

Der tegnedes langsomt, men sikkert et billede. Et billede af en ny, stærk og fokuseret politisk platform. Et billede af en parlamentarisk position, der kan gøre politikken til virkelighed. Og en række personlige valg.

Det var vist en tidlig morgen lidt inde i juni, da det stod klart for mig, at der ikke var nogen grund til at vente til efter sommerpausen med at konkludere på vores proces. Tværtimod. Tanken om at gå ind i sommeren uden afklaring – hvor risikoen var, at den konsensus, vi var på vej imod, kunne opløses i retningsløs frustration.

En ting er at være i krise – men krisen skal også afsluttes, ellers kløjs man af udmatning. Og mister det gode afsæt, som en krise også kan være. Der er en tid til proces, og der er en tid til beslutninger.

Beslutninger om:

En ny politisk prioritering

En ny parlamentarisk position

En ny ledelse

Først den politiske prioritering:

Det er lidt af en opgave at prioritere alle de politiske løsninger, vi har klar. Der er den nødvendige skolepolitik, diskussionen om adskillelse af stat og kirke, forbrugerpolitikken, genopbygningen af ulandsbistanden og alle de mange andre områder!

Men det er nødvendigt at prioritere, for det modsatte af prioritering er ikke, at alt kan lade sig gøre. Det modsatte af prioritering er fravær af fokus og nærvær. Derfor lagde vi os fast på tre prioriteter:

1. At tage hånd om miljøet med en grøn skattereform, ren energi og mere økologi.
2. At sikre den offentlige sektors fremtid ved at vise tillid til medarbejderne, prioritere børnene og reformere sundhedsvæsenet.
3. At bygge vores udlændingepolitik på anstændighed, nødvendighed og integration. Vi har brug for alle borgere i Danmark.

Dét har vi arbejdet videre med, så de tre prioriterede områder udfoldes i 3 x 3 reformforslag for en bæredygtig fremtid. Det kommer jeg tilbage til.

Ud over den politiske prioritering blev der taget beslutning om en ny parlamentarisk position:

Blokpolitikken var i opbrud, VKO's fremtid smeltede for øjnene af os alle sammen. Ikke kun i retorikken i maj, men også i vores hoveder tegnede der sig et billede af, at blokpolitikken var slut – og dermed også blokpolitikens logik.

Blokpolitikens logik er ”dem og os”, fårene og bukkene”. Blokpolitikken bygger på sig selv - aldrig på helheden. Blokpolitikken bygger på konfrontation. Blokpolitikken lukker ude. Vi har set det i finanslov efter finanslov, i den skæbnsvangre deltagelse i Irak-krigen, i det langvarige og pinlige postyr med at få sikret tolkenes sikkerhed. Og senest med regeringens usikre håndtering af de ufinansierede skattelettelser på et tidspunkt, hvor der er risiko for en overophedet samfundsøkonomi.

Blokpolitikken er yderfløjenes Utopia. Her er politikken afhængig af yderfløjene.

Når blokpolitikken smelter, styrkes midten. Midten bliver nøglen til en ny regering og en ny politik. En styrket midte giver nye politiske muligheder og nye

muligheder for samarbejde mellem partierne.

Vi kan derfor arbejde for en regering, der er forankret i midten og uafhængig af Dansk Folkeparti.

Uafhængighed siger noget godt om en kommende regering. Vi kan samarbejde om konkrete politiske spørgsmål med alle – også DF. Men en ny regering må være uafhængig af Dansk Folkeparti. Uenigheden er for grundlæggende. Det er en nøgtern konstatering, at DF og Radikale Venstre er hinandens modsætninger. Det oplever jeg i synet på Danmark rolle i verden, retten til at bo i Danmark som dansk statsborger med sin ægtefælle og børn. Og om danskhed skal forstås som en mangfoldig kultur eller ej. For blot at nævne tre eksempler.

Vi vil gerne pege inden det kommende valg. Pege på en forhandlingsleder, der også vil bryde blokpolitikken, insistere på uafhængigheden af DF og skabe en ny politik.

Vi er ikke tilskuere. Vi er ikke dommere eller pointtællere. Vi er deltagere. Vi er med i kampen: Kampen for nye politiske muligheder. En bæredygtig fremtid. Et grønt Danmark baseret på tillid og anstændighed.

Vi traf altså beslutninger om først en ny politisk platform og dernæst en parlamentarisk position.

Den tredje beslutning traf Marianne. Hun traf beslutningen om, at der var grundlag for et generationsskifte i ledelsen af folketingsgruppen. Da det er op til gruppen at vælge ny ledelse skete det ved en ved skriftlig afstemning i gruppen om formandsposten og næstformandsposten. Udfaldet kender I.

Det var Valdemarsdag - der blev flaget.

Og her står jeg så i dag.

Vi – Folketingsgruppen - har arbejdet videre med politikken sammen med bagland og medarbejdere. Derfor kan vi i dag præsentere et samlet reformprogram for en bæredygtig fremtid. 3 x 3 reformer . Det er et reformprogram, som ligger i forlængelse af de reformer, som vi har stået for gennem historien. Det rækker ud i fremtiden. En bæredygtig fremtid . Og det hviler som altid på en kernesund, ansvarlig økonomi: Der skal være penge på kontoen og medarbejdere til at gøre arbejdet.

De værdier, som kendetegner vores proces, mens det blev forår og sommer, spejler sig i reformprogrammet, som vi præsenterer i dag: Troen på fremtiden, tilliden som fundament, anstændigt over for hinanden og i samarbejde med andre.

Værdierne bærer vores politiske prioriteter, som jeg lovede at vende tilbage til:

At tro på fremtiden

Vi tror på fremtiden. Med afsæt i historien, gennem forskning og nye måder at gøre tingene på kan vi finde nye løsninger. Derfor også det klare valg af klima, miljø og økologi som en afgørende 1. prioritet. Uden bedre klima, ingen bedre fremtid.

Der er virkelig meget at gøre. Derfor er det også vigtigt, at der skal være det store – ja kæmpestore – FN topmøde i København i 2009. Men det er ikke nogen undskyldning for at sidde og se på elmåleren eller sprøjtegiften. Vi kan begynde i Danmark.

Vores økologi reform betyder, at vi får mulighed for at købe endnu flere forskellige danske fødevarer, der både er sundere og mere smagfulde – ligesom vores børn selvfølgelig vil få økologisk mad i institutionerne. Det vil blive muligt at købe madvarer, der ikke er sminket med farvestoffer. Danmark vil ikke længere være kendt for billigt svinekød, men for at have de bedste og reneste landbrugsprodukter på verdensmarkedet. Og vi vil stadig kunne drikke dejligt vand fra hanerne i Danmark. Det er det miljø, vi gerne vil give videre til vores børn og børnebørn. Det er det liv, vi gerne vil se på landet – og i hele landet. Flere medarbejdere på gårdene, færre skulderyr hos grisene. Store muligheder for turisme i et grønt og smukt Danmark.

Ikke nok med at den økologiske reform gør naturen renere – der kommer også mere af den. Vi ønsker nemlig at fordoble de danske naturarealer og overdrage et grønnere og sundere Danmark til den næste generation.

-

At vise tillid

Vi vil vise tillid. Når vi tør vise tillid til hinanden, kan vi tale sammen om glæder og sorger, tvivl og tilfældigheder. Derfor også det klare valg af tillid som fundamentet for vores forslag om en bedre offentlig sektor som vores 2. prioritet.

Det er hverken svært at vise tillid eller respekt, når jeg møder de medarbejdere, der gør arbejdet. For eksempel i Randers, hvor jeg var for nyligt. Det er et mangfoldigt arbejde – fra personlig pleje til et ældre menneske, at håndtere den dementes angst og usikkerhed, til at hjælpe en psykisk syg med at få struktur på hverdagen. Jeg mødte kompetente, fagligt bevidste og menneskeligt engagerede kvinder. Som medarbejdere og som ledere. De har ikke brug for formålsløs dokumentation, bureaukrati og lag-på-lag af tilsyn. De har krav på vores respekt og anerkendelse gennem tilliden til deres kunnen.

Det gælder dér. Det gælder i vuggestuer, børnehaver og folkeskoler. Det gælder på socialforvaltninger og i integrationsarbejdet. Slip det dog løs! Lad os begynde forfra: Så kan vi få den gode evaluering, der giver et nyt fagligt afsæt. I stedet for tidsrøvende begrænsninger i arbejdet.

-

At handle anstændigt

Vi ønsker selv at blive behandlet anstændigt, når vi selv er de fremmede – eller bare når vi har andre interesser. Derfor også det klare valg af en anstændig udlændingepolitik som vores 3. prioritet.

Vi skal finde løsninger, der kan give børnene i asylcentre et børneliv med skole, leg og håb. Som giver deres forældre mulighed for at begynde igen. Og

frem for alt må vi tage ansvar: Flygtninge har brug for beskyttelse, ikke for mistænkeliggørelse. Alle asylansøgere skal have ret til at arbejde og leve uden for centrene, hvis de samarbejder med de danske myndigheder.

-

At samarbejdet er grundlaget

Vores politiske prioriteringer er i deres natur grænseoverskridende, uanset om det handler om klima og miljø, arbejdskraft og velfærd eller mennesker, der flytter sig for arbejde, fordi de har brug for beskyttelse eller af kærlighed.

Vi kan og vil samarbejde med andre. Danmark er ikke en øde ø. Vi er afhængige af andre. Derfor er der et klart europæisk perspektiv i vores prioriteringer. Vi kan gøre meget selv, men vi har også brug for fælles europæiske løsninger. Forurening kender ikke grænser. Europæere krydser grænser for at arbejde nyde pensionen eller gå til tandlæge. Flygtninge krydser grænser for at slippe væk fra krig og tortur.

Reformtraktaten giver bedre muligheder for at finde fælles løsninger. Og et dansk medlemskab af EU helt uden forbehold giver både kraft til at være med til beslutninger og få gavn af beslutninger, f.eks. i forhold til asyl og flygtninges forhold. Det er en fælles opgave.

Vi har også brug for FN. Det gælder naturligvis i forhold til klima, men forudsætningen er, at der er respekt for FN – ellers giver det ikke mening at lave forpligtende aftaler. OG det uanset om FN har ansvar for krig, fred eller bedre klima. Den nødvendige respekt har Fogh-regeringen ikke udvist. Det må bringes for en dag ved en egentlig kommissionsundersøgelse af baggrunden for dansk deltagelse i den koalition, der angreb Irak.

Samspil mellem forskellige demokratiske forsamlinger, samspil mellem de politiske løsninger – vi arbejder for et åbent og inddragende samarbejde. Her spiller hver enkelt en rolle.

Det gælder også i partiet. Her spiller hver enkelt af vi radikale en rolle – uanset om det er som kredsformand, kasserer, kandidat, deltager i møder eller på gågaden med pjecer. Eller på arbejdspladsen, når kollegerne ved, at du er radikal og både spørger og driller ...

Der er brug for det, som hver enkelt gør, for at vores fællesskab er stærkt. Der er brug for dig. Og der er brug for, at vi åbner partiet og inddrager så mange som muligt i arbejdet for at udvikle nye løsninger til en bæredygtig fremtid.

Derfor betyder det også noget, hvem vi samarbejder med.

Et landsmøde er vel den mest oplagte mulighed for at drøfte:

Hvad vi vil, og hvordan og med hvem vi ser det gjort til virkelighed?

Lad mig fortælle, hvordan jeg ser det:

Vi vil samarbejde med den og dem, der vil en regering, der er forankret i midten, og som er uafhængig af Dansk Folkeparti. En regering som vil en bæredygtig fremtid.

Som tør, hvor andre tøver med reformer, så vi får en grøn skat. Der beskatter forurening og letter skatten på arbejde. Og som sikrer en ansvarlig samfundsøkonomi.

Som tør vise tillid til alle de engagerede og fagligt dygtige medarbejdere i vuggestuer, plejehjem, skoler og plejeboliger – og selvfølgelig socialrådgivere og integrationsmedarbejdere og alle de andre, som sjældent nævnes. Som ikke kun forfølger velfærd, men også de værdier, der bærer vores samfund.

Som tør tage imod de mennesker, der vil gøre en forskel for sig selv og for Danmark.

En regering som gør op med blokpolitikken og forpligter sig til at samarbejde med alle folketingets partier.

Sådan en regering kan vi støtte. Sådan en regering kan vi være en del af.

I forsommeren kvitterede jeg for statsministerens bevægelser på indvandring og hans accept af forskellighed som en styrke for Danmark. Senest har det dog knebet gevaldigt - i forbindelse med skatteaftalen var vi tilskuere til blokpolitikken i dens massive form.

Jeg har lagt mærke til, at Socialdemokraterne også kan se et politisk rum efter blokpolitikken: Senest har Socialdemokraterne erklæret sig klar til en grøn, socialt afbalanceret og fuldt finansieret skattereform. At de vælger reformvejen – og det brede samarbejde, når de siger, at et borgerligt parti skal være med. Det vil jeg gerne her kvittere positivt for.

Lad det dog ikke alene blive til kandestøberens bogstavleg, for det er en afledning fra det egentlige: De nye politiske muligheder. Den nye politik. Det vi vil for Danmark: En bæredygtig fremtid. Et grønt Danmark baseret på tillid og anstændighed.

Diskussionen her på landsmødet vil naturligvis handle om mange ting – også om hvem vi konkret vil pege på, som forhandlingsleder og som leder af en regering, der er forankret på midten og uafhængig af Dansk Folkeparti.

Jeg forventer ikke, at vi kan konkludere. Jeg forventer, at dette – og mange andre spørgsmål – diskuteres. Tiden er ikke til at lukke døre. Tiden er til at åbne dem. For eksempel for børnene i asylcentre.

Der er meget at diskutere. Jeg har valgt nogle få ting ud. Det bringer mig til afslutningen.

Det vigtige er, at vi igen har oplevet, at det politiske fællesskab – ikke til højre, ikke til venstre – som radikale! – har båret gennem krisen og til en ny platform:

En ny politisk prioritering

En ny parlamentarisk position

En ny ledelse

Det skyldes kun, at hver enkelt igen har truffet valget: Vi vil Radikale Venstre. Vi vil forny vores projekt. Fordi vi vil en bæredygtig fremtid. Og vi vil det sammen!

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Radikale Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/margrethe-vestagers-tale-ved-radikale-venstres-landsmoede-2007>